

AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE I
POŠTANSKU DJELATNOST

Podgorica, 16.05.2022. godine

Saopštenje za javnost

SVJETSKI DAN TELEKOMUNIKACIJA I INFORMACIONOG DRUŠTVA

Dvadeset evropskih zemalja je, 17. maja 1865. godine, potpisalo prvu Međunarodnu konvenciju o telegrafima, kada je osnovana i Međunarodna unija za telekomunikacije (ITU). Od 1969. godine, **sedamnaesti maj** se obilježava kao **Svjetski dan telekomunikacija**, a od 2007. godine kao **Svjetski dan telekomunikacija i informacionog društva** (WTISD).

U fokusu obilježavanja ovogodišnjeg Svjetskog dana telekomunikacija i informacionog društva (WTISD 2022), ITU je istakao temu „Digitalne tehnologije za starije osobe i zdravo starenje“. WTISD 2022. će omogućiti ITU članicama, partnerima i ostalim zainteresovanim stranama da podignu svijest o značaju uloge telekomunikacija/ICT-a u podršci ljudima da ostanu zdravi, te povezani i nezavisni u fizičkom, emocionalnom i finansijskom smislu – do života u kojem će se zdravo stariti, i sa druge strane, njihove izuzetno bitne uloge za održivost ekonomskih i zdravstvenih sistema. S obzirom da je u svijetu stopa nataliteta u padu, a da se životni vijek čovjeka produžava, potrebno je fokusirati se na način da tehnologija zauzme jednu od glavnih uloga, kako bi i stariji dio populacije u tehnološkom smislu bio obuhvaćen, što se može postići samo ukoliko su kreatori, kako tehnologija, tako i politika, svjesni te činjenice i ukoliko daju svoje konkretne doprinose, u skladu sa demografskim promjenama na globalnom nivou. Stoga je Generalni sekretar ITU-a Houlin Zhao skrenuo pažnju da su digitalne tehnologije ključni faktor zdravog starenja svih i da pravedan pristup digitalnim tehnologijama nije samo moralna odgovornost već je od ključnog značaja za globalni prosperitet i održivost.

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, povodom **Svjetskog dana telekomunikacija i informacionog društva**, podsjeća da se u Crnoj Gori za pružanje elektronskih komunikacionih usluga primjenjuju najsavremenije tehnologije, kao i da ponudom usluga i nivoom razvoja elektronskih komunikacionih mreža idemo u korak sa razvijenim državama.

Stepen tehnološkog razvoja savremenih elektronskih komunikacionih mreža se procjenjuje na osnovu mogućnosti mreže da podrži, prije svega, širokopoljasne usluge prenosa podataka

zahtijevanog kvaliteta. Značajan razvoj pristupnih mreža nove generacije (NGA) praćen je rastom broja korisnika širokopojsnog pristupa, povećanjem brzine pristupa internetu i povećanjem ostvarenog saobraćaja.

Na osnovu istraživanja o upotrebi informacionih i komunikacionih tehnologija (ICT-a) u Crnoj Gori, sprovedenog u drugoj polovini 2021. godine, 82,2% stanovništva je koristilo internet u posljednja tri mjeseca, što je za 4,6% više u odnosu na taj podatak iz istraživanja sprovedenog 2020. godine.

Na kraju 2021. godine ukupan broj širokopojsnih priključaka na fiksnoj lokaciji iznosio je 188.172, što predstavlja rast od 2,25% u odnosu na prethodnu godinu. Broj korisnika koji su pristupili internetu putem optike (priključak preko kabla sa optičkim vlaknima - FTTx) se u toku 2021. godine povećao za 10,05% u odnosu na 2020. godinu. Ukupan internet saobraćaj koji su ostvarili korisnici u fiksnim elektronskim komunikacionim mrežama tokom 2021. godine je za 3,09% veći u odnosu na godinu ranije. Na kraju 2021. godine učešće FTTx priključaka, kao najsavremenije vrste priključka, u ukupnom broju širokopojsnih priključaka, iznosilo je skoro 43%. Takođe, na kraju 2021. godine priključke sa brzinom većom od 100 Mb/s koristilo je 41% korisnika. O veličini kvalitativnog napretka u ovom slučaju najbolje govori činjenica da na kraju 2016. godine u Crnoj Gori nije bilo priključaka sa brzinom većom od 100 Mb/s.

Crna Gora se po stepenu pokrivenosti stanovništva signalom mobilnih mreža može porediti sa najrazvijenijim državama Evrope. Naime, ukupna pokrivenost stanovništva GSM signalom (signalom mobilnih mreža 2. generacije) je oko 99%, dok ukupna pokrivenost signalom UMTS i LTE mreža (mobilnih mreža 3. i 4. generacije) iznosi oko 98%, što Crnu Goru svrstava u red zemalja sa izuzetno dobrom pokrivenošću. U prvom kvartalu 2022. godine u Crnoj Gori je počela sa radom i prva 5G mreža (peta generacija elektronskih komunikacionih mreža), ali sa još skromnom pokrivenošću signalom. Broj korisnika koji su pristupili internetu preko mobilnih mreža, tokom decembra 2021. godine iznosio je 561.944, i veći je za 4,15% u odnosu na decembar 2020. godine. Ukupan Internet saobraćaj koji su ostvarili korisnici putem mobilnih mreža tokom 2021. godine je za 41,3% veći u odnosu na 2020. godinu.

Prethodne godine karakteriše visok nivo ulaganja u sektor elektronskih komunikacija, tako je u 2015. godini nivo investicija iznosio 51,6 miliona €, u 2016. godini 116,4 miliona € (čak 50,8% ukupnih prihoda sektora), 2017. godine su operatori uložili 101 milion €, u 2018. godini je uloženo 92,67 miliona €, u 2019. godini je investirano 78,66 miliona €, u 2020. godini 61,03 miliona €, dok je u 2021. godini uloženo 51,13 miliona €.

Visokim nivoom ulaganja tokom posljednjih godina utvrđuje se dalji stabilan razvoj elektronskih komunikacionih mreža i dalji tehnološki napredak, što će usloviti da raznoliko,

konkurentno i dinamično tržište elektronskih komunikacionih usluga može znatno da doprinese budućem razvoju Crne Gore kao digitalnog društva.

Visok stepen razvoja sektora elektronskih komunikacija u Crnoj Gori potvrđuju i brojna domaća i međunarodna istraživanja i izvještaji, od kojih za ovu priliku izdvajamo:

Na osnovu rezultata najnovijeg izvještaja "ICT Regulatory Tracker" Međunarodne unije za telekomunikacije, Crna Gora zauzima 14. mjesto na listi od 193 države, koje su članice Ujedinjenih nacija. Crna Gora je u ovom izvještaju dobila 94 od mogućih 100 bodova.

Prema Bijeloj knjizi stranih investitora u Crnoj Gori za 2021. godinu, sektor telekomunikacija i ICT-a već godinama ima veće ocjene nego drugi sektori u Crnoj Gori. Poslovno okruženje u ovom segmentu se konstantno poboljšava. Rejting za 2021. je najveći do sada, i prema ocjeni stranih investitora iznosi 7,7.

Na osnovu navedenog može se zaključiti da je Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, kao nezavisno regulatorno tijelo u sektoru elektronskih komunikacija u Crnoj Gori, postigla visok nivo regulatornih performansi, da je Crna Gora uspješno implementirala regulatorni okvir Evropske Unije za elektronske komunikacije i stvorila dobre uslove za razvoj elektronskih komunikacija, odnosno ICT sektora.